

NÄKYMÄTTÖMÄT VAUVAT PUHUTTIVAT EHDOKKAITA

Vauvojen vaalitentissä pohjoismaisen imety sviikon seminaarissa seitsemän eduskuntapuolueen ehdokkaat keskustelivat kättilö-, terveydenhoitaja- ja äitiyleisön edessä vauvapolitiikasta ja varsinkin imetyksestä.

Mikael Fogelholm (Vihr.), Martina Harms-Aalto (RKP), Miapetra Kumpula (SDP), Leena Rauhala (KD), Sari Sarkomaa (KOK), Katja Syvärinen (Vas.) ja Kimmo Tiilikainen (Kesk). olivat yksimielisiä siitä, että imetys ansaitsee yhteiskunnan huomion. Sen vaikutus kansanterveyteen on kiistaton, ja tällainen positiivinen keino ehkäistä esimerkiksi liikalihavuutta ja diabetesta kannattaisi ilman muuta käyttää hyväksi.

Valistuksen puute ei äitejä vaivaa. Tutkimus osoittaa, että suomalaiset naiset haluaisivat imettää pidempään kuin mitä toteutuu. Pettymimen on yleistä:

- Kuulun itse niihin, joille aina tulee paha mieli kun näistä asioista puhutaan, koska yksikään kolmen lapseni imetyksistä ei ole mennyt niin kuin olisin toivonut, kertoi Katja Syvärinen.

Martina Harms-Aalto on kokenut imetysvalistuksen olevan jopa syyllistävää, koska kaikki eivät kuitenkaan onnistu tavoitteissaan.

- Tärkeintä vauvalle on onnellinen äiti, hän muistutti. Yleisöstä huomautettiin tähän, että parempi toki olisi lisätä käytännön tukea äideille kuin poistaa valistusta.

Imetystä ei näy kansallisissa terveysohjelmissa saati hallitusohjelmissa. Muutamat vauvojen vaalitenttien osallistujista olivat turhaan etsineet edes yhtä mainintaa vauvasta puolueidensa poliittisesta ohjelmasta. Poliitikot löysivät useita syitä vauvojen näkymättömyyteen.

- Kaikella kunnioituksella, puuskahti Martina Harms-Aalto: - Miehet eivät imetä.

- Kyse on siis niinsanotusta naisten asiasta, jollaisista on pidettävä enemmän ääntä ja tuotava niitä aktiivisesti julkisuuteen, säesti Syvärinen.

- Nopeampi meidän on kuitenkin hoitaa tämä asia poliittisin ratkaisuin kuin odottaa, että miehet alkavat imettää, lohkaisi tähän kansanedustaja Kimmo Tiilikainen.

- Elämme muutosvaiheessa sairauskeskeisestä terveydenhuollosta ennaltaehkäisevään ja terveyttä edistävään suuressakin mittakaavassa, muistutti kansanedustaja Sari Sarkomaa.

- On tavallaan uusi ajatus, että vaikka vauvat ovat Suomessa terveitä, heistä kasvaa aikuisia, joiden myöhempään terveyteen voi vaikuttaa jo silloin, aivan alussa.

Konkreettisia toimia tivatessa ehdokkaat olivat ensimmäiseksi valmiita vaikuttamaan neuvolatyöntekijöiden koulutukseen ja sitä kautta neuvolapalvelujen tasaiseen laadukkuuteen kaikkialla. Tällä hetkellä vain yhdellä kolmesta neuvolatyöntekijästä on koulutus imetysohjaukseen, mikä johtaa joskus ristiriitaiseen neuvontaan. Kansanedustaja Miapetra Kumpula, nelikuisen vauvan äiti, vahvistaa tämän:

- Itse sain neuvolasta ohjeita, joiden tiesin olevan nykyisten suositusten vastaisia. Minä olen saanut imetystukea sisareltani, joka jaksaa selata internetiä ja hankkia tietoa.

Tiilikainen puolestaan paljasti, ettei synnytyssairaaloissakaan aina saa aivan sitä laadukkainta ohjausta. Hänen perheellään on kokemusta kahdesta erilaisesta sairaalasta ja kahdesta hyvin erilaisesta imetyksestä.

- En tiedä onko syy-seuraussuhdetta sairaalan ohjauksella ja imetyksen toteutumisella mutta kyllä se siltä vähän näyttää...

Edustajat ja ehdokkaat eivät kuitenkaan ole valmiita romuttamaan neuvolalaitosta. Päinvastoin:

- Perusterveydenhuoltohan on kriisissä, pohti vihreiden ehdokas Mikael Fogelholm – Resursseista yhä suurempi osa menee vanhenevan väestön hoitamiseen. Kouluterveydenhuolto on jo rapautunut pahasti, ja monet tahot ovat huolissaan ilmiön leviämisestä yhä nuorempien ikäluokkien perusterveydenhuoltoon.

Itsekin sairaanhoitajana alaan perehtynyt kansanedustaja Leena Rauhala muistutti, että kunnat päättävät terveyden edistämisen resursseistaan varsin itsenäisesti:

- Kuntapäätäjille on vietävä viestiä, että tämä on tärkeä asia.

- Ei esimerkiksi imetystukea voi jättää kolmannen sektorin hoidettavaksi, emmekä me poliitikkoina voisi sitä edes vaatia. Mutta voimme vaatia julkisen sektorin toimintaan laatua, resursseja ja ohjata sitä, summasi Syvärinen.

Mikael Fogelholm, UKK-instituutin toiminnanjohtaja, muistutti, ettei terveyden edistämisen edistäminen aina vaadi rahaa: - Toimintatapojen kriittinen tarkastelu ja muuttaminen voi olla lähes ilmaista.

Imetyksen tuki ry:n puheenjohtaja Anna Metsoila analysoi vauvojen vaalitenttiä tuoreeltaan näin:

- Kansanedustajien ja ehdokkaiden omat kokemukset kuvastivat edustavasti imetysohjauksen tasoa Suomessa: muutamille hyvää ja liian monille heikkoa.

Hän kiinnitti huomiota myös siihen, että vaikka vaalitenttien kysymykset liikkuvat yleisellä tasolla, henkilökohtaiset kokemukset nousivat voimakkaasti esiin:

- Imetysohjauksen laatu on kyllä vauvoille ja perheille tärkeä asia. Toivottavasti se tulee seuraavaan hallitusohjelmaan, kuten täällä lupailtiin.

"Vauvat tenttaavat ehdokkaita" –vaalitentti oli osa Pohjoismaisen imety sviikon Suojele imetystä -seminaaria, jonka järjestivät Helsingissä 19.10.2006 Imetyksen tuki ry, ammattikorkeakoulu Arcada, HYKS Naistenklinikka ja Uudenmaan läänin kätilyyhdistys.

Lisätietoja
Imetyksen tuki ry
Karla Loppi
karla@imety.fi
044 5225 032

Imety sviikosta ja seminaarista lisää ja lehdistökuvia:

www.imety.fi/itu/iviikko2006

Imetyksen tuki ry on vuonna 1997 perustettu yhdistys, jonka tarkoituksena on toimia konkreettisesti imetyksen esteiden poistamiseksi Suomessa. Yhdistys ylläpitää valtakunnallista Imetystukipuhelinta, kouluttaa vapaaehtoisia imetystukiäitejä sekä välittää tietoa imetyksestä ja äidinmaidosta julkaisemansa lehden avulla. Valtakunnallinen Imetystukipuhelin tukee myös työssäkäyvien äitien imetystä, lypsämistä ja vieroitusta, p. 041-528 5582.

Yhdistys pyrkii tuomaan esiin vauvaperheen näkökulmaa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa, ja osallistuu tarvittaessa mm. vauva- ja lapsiperheitä koskevien mietintöjen ja lakiesitysten valmisteluun. Vuonna 2005 yhdistyksellä oli 300 jäsentä, joista osa on terveydenhuollon ammattilaisia. www.imety.fi/itu